วัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร

อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

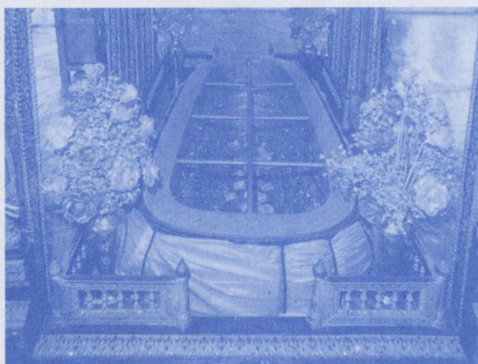

www.watphrabuddhabat.com

วัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร

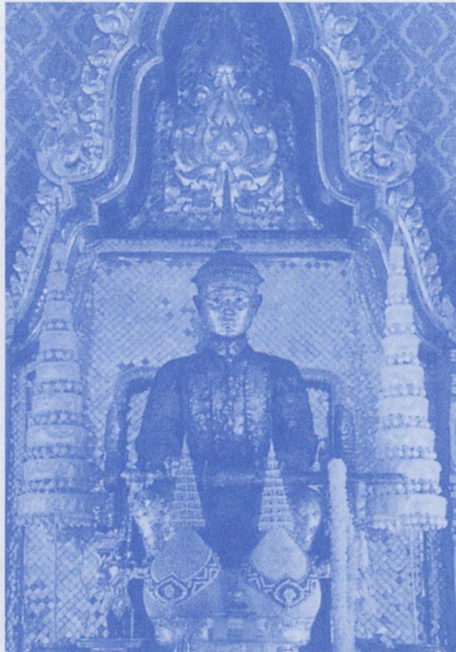
วัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร ตั้งอยู่ที่ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เป็นแผ่นดินที่สั่งสมมรดกทางพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

วัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นเอกชนิดพิเศษ สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ปี พ.ศ.2167 สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม โปรดเกล้า ฯ ให้สร้างวัดขึ้นไว้สิ่งสำคัญของวัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร คือ **รอยพระพุทธบาท ปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์ของประเทศไทย** อาคารที่สร้างครอบรอยพระพุทธบาท คือ **พระมณฑป มีลักษณะเป็นอาคารสี่เหลี่ยมจัตุรัส เป็นสถาปัตยกรรมที่งดงามที่สุด** ในวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร มีสิ่งที่มีคุณค่าควรแก่การศึกษาและเรียนรู้มากมาย มีบุคลากร อาสาสมัครเจ้าบ้านที่ดีฯ พร้อมให้การต้อนรับให้คำแนะนำและอธิบายรายละเอียดให้กับทุกท่านด้วยความเต็มใจยิ่ง

รอยพระพุทธบาท

พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของ
สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม

พระราชประวัติ

พระเจ้าทรงธรรม ประสูติ พ.ศ. 2134

พระเจ้าทรงธรรม พระนามเดิมว่า อินทราชา

พระเจ้าทรงธรรม คือ พระอินทราชาเจ้าช้างเผือก

จากพงศาวดาร คำให้การของขุนหลวงหาวัด ระบุว่า พระเจ้าทรงธรรม เป็นราชนัดดาพระมหาธรรมราชา (พระชนกของพระนเรศวร) มิได้บอกว่าเป็นโอรสของพระองค์ใด

วันวลิต เป็นชาวฮอลันดา ทำงานให้กับบริษัทอินเดียตะวันออกของฮอลันดามาตั้งสถานีค้าขายในปัตตานี อยุธยา สำนักงานใหญ่อยู่ที่ปัตตาเวีย วันวลิตเข้ามาอยู่ในอยุธยา 10 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2176 ถึง พ.ศ. 2185 พระเจ้าทรงธรรมเป็นโอรสของพระเอกาทศรถ และมีอนุชา 2 องค์ คือพระศรีศิลป์และพระองค์ทอง

พระเจ้าทรงธรรมเสด็จขึ้นครองราชย์ พ.ศ. 2163

พระเจ้าทรงธรรมเสด็จสวรรคต พ.ศ. 2171 พระชนมพรรษา 37 พรรษา

และจากจดหมายเหตุต้นฉบับภาษาฮอลันดาในหอสมุดของฮอลันดาความปรากฏว่า พระเจ้าทรงธรรมเสวยราชย์ รวม 19 ปี

พระราชกรณียกิจ

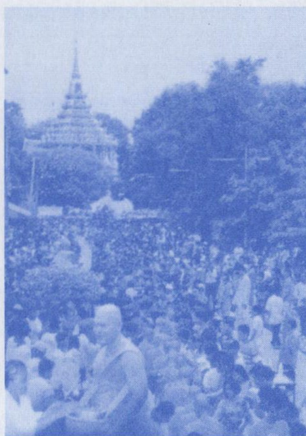
1. **สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม** พระมหากษัตริย์ทรงเป็นนักปราชญ์ มีพระปรีชาสามารถในเรื่องพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี ดังคำให้การของขุนหลวงหาวัดว่าอันพระไตรโลกนาถ ขึ้นเธอทรงทศพิธราชธรรมหนักหนา พระองค์ตั้งอยู่ในศีลาและอุโบสถศีลมิได้ขาด พระองค์ชำนาญในการพระธรรมแลคันถธุระ วิปัสสนาธุระทั้งพระสูตรและพระปรมัตถ์พระองค์ก็บอกหนังสือพระสงฆ์อยู่อัตราทรงแต่งมหาเวสสันดรชาฎกมาแต่ครั้งนั้น ดังนั้นวรรณกรรมกาพย์มหาชาติได้ทรงแต่งขึ้นในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม มีการประชุมกวี นักปราชญ์ ราชบัณฑิต จึงสำเร็จในแผ่นดินของพระองค์

2. **สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม** ทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อวัดพระพุทธบาทเป็นล้นพ้นอย่างหาที่สุดประมาณมิได้จึงถือว่าพระองค์ทรงเป็น **พระปฐมบรมอัครศาสนูปถัมภกพระพุทธบาท** ทั้งนี้มีการค้นพบรอยพระพุทธบาทในสมัยของพระองค์พระองค์ทรงเลื่อมใสศรัทธาให้พุทธศาสนิกชนได้กราบไหว้สักการะบูชา เป็นมรดก

สมบัติของชาติของแผ่นดินและของโลก สืบต่ออายุพระพุทธศาสนา โดยวางรากฐานขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามของไทยไว้เป็นแบบอย่างให้มีจิตสำนึกหวงแหนในความเป็นไทยมีความรักวัฒนธรรมไทย

3. **สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม** ทรงเป็นนักปราชญ์มิใช่นักรบทรงเลื่อมใสในพระศาสนาทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลมากมาย พอพอกับที่ทรงเอาพระทัยใส่ในพระธรรมวินัย

4. **สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม** ทรงรักความยุติธรรม รักความเที่ยงตรง และโปรดปรานคนดีทั้งปวงทรงเอาพระทัยใส่ดูแลไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินของพระองค์อย่างเต็มที่ตลอดไปจนถึงชาวต่างประเทศ ซึ่งเข้ามาพำนักอยู่ในพระราชอาณาจักรในสมัยของพระองค์ได้เจริญสัมพันธไมตรีค้าขายกับชาวญี่ปุ่น และชาวฮอลันดาเป็นเนืองนิจ พระองค์จึงได้สมญาว่า พระโพธิสัตว์ ชาวต่างประเทศใกล้เคียงถวายความเคารพเป็นอย่างสูง อริราชศัตรูไม่หาญกล้ามารุกราน

ประเพณีตักบาตรดอกไม้

พระบรมราชานุสรณ์
ของ
สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (นวม พุทธสโร) วัดอนงคาราม สังฆมนตรีว่าการองค์การสาธารณูปการเป็นผู้กำกับการพระพุทธบาทตั้งแต่สมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) ดำริเห็นว่า รอยพระพุทธบาท ได้ค้นพบในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม และพระมหากษัตริย์พระองค์นั้น ได้ทรงวางรากฐานสร้างพระมณฑป พระอุโบสถ พระวิหาร และบริเวณมณฑลเป็นรมณียสถานอันมโหฬาร นับว่าพระองค์ทรงมีพระคุณอันยิ่งใหญ่อยู่ในฐานะอันเป็นอนุสรณียบุคคล สมควรจะสร้างพระบรมราชานุสรณ์ขึ้นเป็นที่เคารพบูชาเพื่อประชาชนจะได้รำลึกถึงพระเกียรติคุณ

การก่อสร้างพระบรมราชานุสรณ์ ของพระเจ้าทรงธรรมได้สร้างพระวิหารจตุรมุขและประกอบพิธีหล่อพระบรมรูปด้วยทองสัมฤทธิ์ ในท่าประทับนั่งห้อยพระบาท

พระหัตถ์จับพระแสงดาบพาดบนพระเพลาอัญเชิญประดิษฐานไว้บนพระแท่นในพระวิหาร

พระบรมราชานุสรณ์พระเจ้าทรงธรรม ได้ประดิษฐานอยู่ในอาคารแบบไทยรูปจัตุรมุขขนาดกว้าง 4.5 เมตร ยาว 9.25 เมตร สูง 7 เมตร ประกอบด้วยช่อฟ้าใบระกา รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเป็นเงิน 373,016 บาท (สามแสนเจ็ดหมื่นสามพันสิบหกบาทถ้วน)

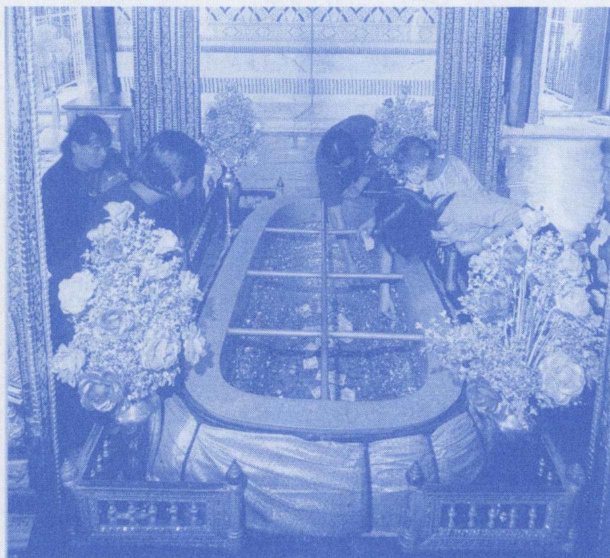
วันที่ 6 เดือนมิถุนายน พุทธศักราช 2503 เป็นวันประกอบพระราชพิธีสังเวยบวงสรวง อัญเชิญดวงพระวิญญาณของสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม โดยพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ได้เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากจังหวัดพระนคร ถึงวัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี และทรงประกอบพิธีเปิดพระบรมราชานุสรณ์พระเจ้าทรงธรรม

วัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร พี่น้องประชาชนชาวจังหวัดสระบุรี มีความยินดีขอเชิญชวนทุกท่านเดินทางไปเคารพสักการะบูชา พระบรมราชานุสรณ์สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมเพื่อรำลึกถึงพระเกียรติคุณของพระองค์ท่าน ในทุกวาระและทุกโอกาสโดยพร้อมกัน

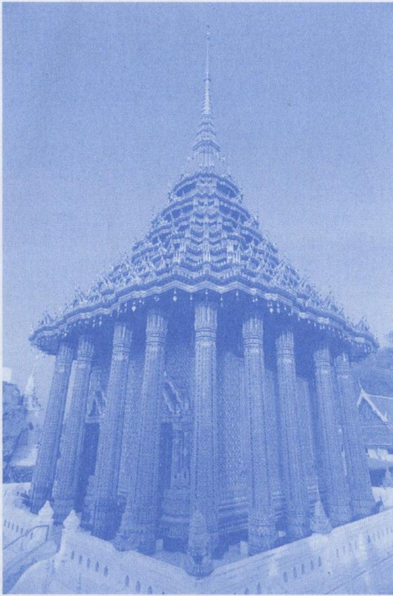

โมกราชินี

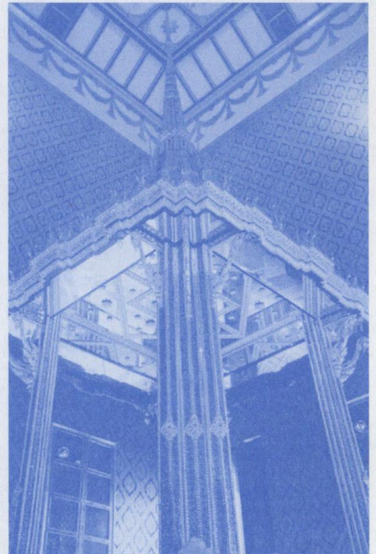
สถานที่ที่น่าสนใจ วัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร

1. รอยพระพุทธบาท รอยพระพุทธบาทภายในพระมณฑปมีขนาดกว้าง 21 นิ้ว ยาว 60 นิ้ว (3 ศอก 6 นิ้ว) ลึก 11 นิ้ว ประดิษฐานภายในครอบบุษบก ซึ่งอยู่ภายในพระมณฑปใหญ่ รอยพระพุทธบาทเบื้องต้นมีความเชื่อว่าเป็นอุเทสิกเจดีย์ เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นมาแทนองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต่อมาค้นพบหลักฐานและมีความเชื่อตามคติชาวลังกาว่าพระพุทธเจ้าเสด็จไปประทับรอยพระพุทธบาทไว้ห้าแห่ง ซึ่งรอยพระพุทธบาทที่สระบุรีเป็นหนึ่งในจำนวนห้าแห่ง จึงมีความเชื่อว่าเป็นบริโภคเจดีย์ในชั้นหลังและเป็นปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์ ที่สำคัญของพุทธศาสนิกชน ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นสัญลักษณ์แทนพระสัมมาสัมพระพุทธเจ้า ลักษณะของรอยพระพุทธบาทนี้เป็นสิ่งที่แสดงถึงลักษณะของมหาบุรุษ คือเมื่อพระบาทเหยียบลงบนพื้นจะเต็มไม่เว้าแหว่ง และปรากฏลายมงคลร้อยแปด

2. พระมณฑป พระมณฑปเป็นอาคารที่สร้างครอบรอยพระพุทธบาท มีลักษณะเป็นอาคารสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประกอบด้วยหลังคาเครื่องยอดทรงประสาทยอดเดี่ยว ผนังก่ออิฐถือปูนทั้งสี่ด้าน รูปร่างคล้ายบุษบก ปหลังคาพระมณฑปประกอบด้วยชั้นเหมและซุ้มรังไก่บนชั้นหลังคาแต่ละชั้นจะเห็นช่อฟ้าและหางหงษ์หรือนาคปักมีปลายปากเป็นแบบปากปลามิใช่ปากนก แสดงให้เห็นถึงรูปแบบศิลปสถาปัตยกรรมของช่างจากวังหน้าในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นอย่างชัดเจน สามารถศึกษาเปรียบเทียบได้กับช่อฟ้า และหางหงษ์ที่หลังคาพระที่นั่งพุทไธสวรรย์และหมู่พระวิมานในพระราชวังบวรสถานมงคล (วังหน้า) ปัจจุบัน คือ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร

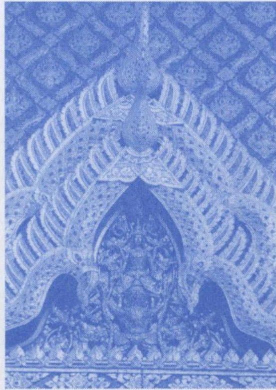
3. บุษบก บุษบกเป็นเรือนเครื่องยอดหลังคาปราสาทขนาดเล็กมีลักษณะโปร่ง ประกอบด้วยเสาสี่ต้นมีฐานรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสย่อมุม ไม่มีการก่อผนังระหว่างเสาเพราะถ้ามีการก่อผนังเรือนเครื่องยอดนี้จะเป็นพระมณฑปบุษบกนี้สร้างครอบรอยพระพุทธบาท และประดิษฐานอยู่กลางพระมณฑป บนพื้นรอบ ๆ รอยพระพุทธบาทปูลาดด้วยเสื่อเงินที่สานเป็นลวดลายสวยงาม

ใต้ชั้นหลังคาบุษบกตามเสาประดับด้วยคันทวยรูปนาค เป็นตัวค้ำยันเสากับชายหลังคาบุษบก ตัวเสาประดับลายไม้ แกะสลักเป็นลายกระจัง และลายกาบลงรักปิดทองอย่างงดงาม

4. บานประตูมุก บานประตูประดับมุกที่สร้างครั้งแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าบรมโกศจะงามวิจิตรพิสดารเพียงใดนั้นไม่สามารถจะนำมาบรรยายได้ถูกต้องเพราะปรากฏว่าบานประตูเหล่านั้นได้ถูกไฟไหม้เป็นเถ้าถ่านไปหมดตั้งแต่ พ.ศ. 2309 คือก่อนที่กรุงศรีอยุธยาจะเสียแก่ข้าศึกหนึ่งปี บานประตูมุกที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้เป็นของสร้างในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ กรอบประตูเป็นไม้จำหลักลายเทพพนมล้อมด้วยลายก้านขด ลงรักปิดทอง ที่น่าสนใจคือลายไม้จำหลักทั้ง 2 ส่วนนี้ อาจเป็นจำหลักเดิมที่สร้างในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น และน่าจะเป็นฝีมือของช่างวังหน้า เพราะมีส่วนคล้ายกับลายไม้จำหลักภายในพระอุโบสถวัดชนะสงคราม บางลำพู กรุงเทพฯ อย่างยิ่ง

ประตูด้านนอกทั้งสี่ของพระมณฑป เป็นไม้ลงรักประดับมุก ฝีมือช่างสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช งดงามมาก พระองค์ได้มีพระบัณฑูรสั่งช่างทำลายประดับมุกทั้งสี่ ประตูผูกเป็นลายเทพเจ้าชั้นสูงในสวรรค์ มีรูปพระพรหมทรงหงส์ พระนารายณ์ทรงครุฑ ขนาบบนและล่างด้วย ลายรูปสัตว์หิมพานต์ กนกก้านขอ เช่น ครุฑ นาค ราชสีห์ กรอบประตูประดับ ลายประจำยามก้ามปู ที่อกเลาของประตูส่วนบน ประดับด้วยลายเทพจตุโลกบาล ได้แก่ท้าวเวสสุวัณยืนถือกระบอง คอยพิทักษ์มิให้สิ่งชั่วร้ายกล้ำกรายเข้าไปภายในพระมณฑป

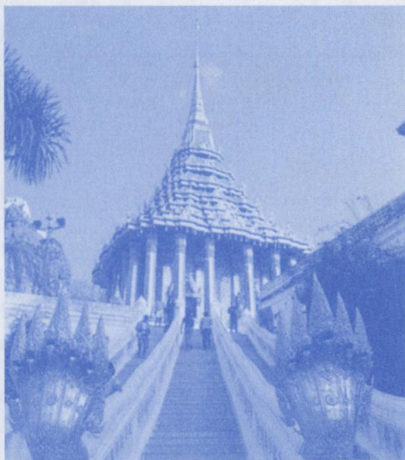
5. หน้าบันเหนือประตูพระมณฑป ลักษณะซุ้มหน้าบัน และลายไม้จำหลักภาพพระนารายณ์ทรงครุฑล้อมรอบด้วยลายกนกก้านขด ขนาบด้วยลายคชสีห์และลายราชสีห์ กรอบประตูด้านบนเป็นไม้จำหลักลายเทพพนมกนกก้านขด ลักษณะและฝีมือช่างคล้ายกับลายไม้จำหลักของช่างวังหน้า ที่ปรากฏในพระอุโบสถวัดชนะสงคราม บางลำพู กรุงเทพฯ

6. เสื่อเงินปูพื้นภายใน เสื่อเงินปูพื้นภายในพระมณฑปใหญ่ สมเด็จพระเจ้าบรมโกศ ทรงพระราชศรัทธาให้แผ่นเงินปูลาดพื้นภายในพระมณฑป และเดิมเป็นเสื่อเงินที่เป็นแผ่นเงินเรียบ ๆ ขอบจะม้วนกลมแบบถักขอบคล้ายกับทำ

เลียนแบบพรมเปอร์เซีย เป็นที่นิยมในราชสำนักมาแต่โบราณ โดยเฉพาะในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช กล่าวว่า ใช้เงินดาษปูพื้นภายในพระมณฑป 600 ชั่ง เสื่อเงินนี้ได้ซ่อมกันขึ้นหลายคราว ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันเป็นของทำขึ้นใหม่เมื่อ พ.ศ. 2494

7. บันไดนาคขึ้นพระมณฑป บันไดนาคขึ้นพระมณฑป บันไดสำหรับขึ้นนมัสการพระพุทธบาทของเดิมมี 2 ทาง คือ ทางทิศตะวันตก และทางทิศเหนือที่เชิงบันไดทั้งสองข้าง มีหัวนาคหล่อสัมฤทธิ์ แต่บันไดทิศตะวันตก หรือด้านประตูเสด็จนั้นเป็นนาค 5 เศียร เป็นของหล่อขึ้นในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ประจำเชิงบันได 2 สาย ต่อมาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้สร้างบันไดเพิ่มขึ้นอีกสายหนึ่ง รวมเป็น 3 สาย และหล่อเศียรนาคด้วยสัมฤทธิ์ประจำราวบันไดเพิ่มขึ้นอีก 1 เศียรด้วย ส่วนเศียรนาคหล่อสัมฤทธิ์อีกคู่หนึ่ง ที่ประจำราวบันไดทางทิศเหนือตรงประตูยักษ์เข้ามานั้นเป็นนาค 7 เศียร แต่ละเศียรสวมมงกุฎมีมาแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา กล่าวกันว่าสร้างขึ้นในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ

8. ยักษ์เฝ้าประตูเข้าลานพระพุทธบาท ที่ประตูเข้าลานพระพุทธบาท มียักษ์ปูนปั้น 2 ตน ยืนอยู่ริมประตูนอกกำแพงกั้นลานพระพุทธบาท แต่ละตนปั้นเป็นยักษ์หลายหน้า ยักษ์ 2 ตน ปัจจุบันนี้เป็นของสร้างซ่อมขึ้นมาใหม่ คงจะซ่อมตามรูปเดิมที่มีมา

9. ระฆังแขวน ริมกำแพงแก้วซึ่งล้อมพระมณฑปพระพุทธบาททางด้านเหนือ มีระฆังแขวนอยู่หลายสิบใบ ระฆังเหล่านี้แขวนไว้เพื่อให้พุทธศานิกชนทั้งหลายตีถวายเป็นพุทธบูชาหลังจากปิดทองพระพุทธบาท และบริจาคทานเสร็จแล้ว ปัจจุบันได้ปรับปรุงโดยปรับภูมิทัศน์พระมณฑปให้มีความสง่างามเมื่อมองจากด้านล่างขึ้นไป จึงนำระฆังแขวนมาไว้ด้านล่าง โดยกำหนดให้มีระฆังเก่าแก่เพียง 72 ใบ เพื่อเฉลิมพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ คือ 72 พรรษา

10. โมกราชินี พรรณไม้ชนิดใหม่ของโลก ค้นพบโดยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย สันติสุข ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสำรวจและจำแนกพรรณไม้ กรมป่าไม้ ในระหว่างการสำรวจพรรณพฤกษาชาติภูเขาหินปูน ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 Dr.D.J. Middleton ผู้เชี่ยวชาญพรรณไม้วงศ์ APOCYNACEAE ของโลก แห่ง

มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา ยืนยันและสนับสนุนการยกรูปพรรณพรรณไม้สกุลโมกมัน (WRIGHTIA) นี้ เป็นพรรณไม้ชนิดใหม่ของโลก พรรณไม้ใหม่นี้เป็นชนิดที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ มีลักษณะดอกที่สวยงาม จัดเป็นพรรณไม้ถิ่นเดียว (Endemic species) พบเฉพาะในประเทศไทย มีสถานภาพเป็นพรรณไม้ที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์ชนิดหนึ่งของโลก (Rare and endangered species) กรมป่าไม้จึงขอพระราชทานพระราชานุญาต ใช้ชื่อพันธุ์ไม้ชนิดใหม่ของสกุล WRIGHTIA ตามพระนามของสมเด็จพระบรมราชินีนาถว่า **"WRIFHTIA SIRIKITIAE MID. & SANTISUK"** เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณของสมเด็จพระบรมราชินีนาถจากการที่ได้ทรงสนับสนุนและทรงริเริ่มโครงการต่าง ๆ ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง นับว่าเป็นพรรณไม้ชื่อตาม พระนามต้นแรกที่เป็นไม้พื้นเมืองของประเทศไทย

โมกราชินี เป็นต้นไม้ขนาดเล็ก ผลัดใบ สูงประมาณ 4–6 เมตร ทุกส่วนของต้นมียางสีขาวข้น เปลือกลำต้นมีสีน้ำตาลอ่อน มีตุ่มใหญ่หนาแน่น **ใบ** เดี่ยว ออกตรงข้ามเป็นคู่ มีขนนุ่มประปราย **ดอก** สีขาวกลิ่นหอมอ่อน **ผล** ออกเป็นฝักคู่ รูปคล้ายกระบองยาว ฝักอ่อนสีเขียว ฝักแก่สีน้ำตาลอ่อนแตกออกตามตะเข็บด้านในเมื่อฝักแห้งภายในมีเมล็ดจำนวนมากปลายเมล็ดเป็นกระจุกพู่ขน

โมกราชินี พบขึ้นห่าง ๆไม่กี่ต้น ตามซอกภูเขาหินปูนที่แห้งแล้ง ในป่าละเมาะผลัดใบตามธรรมชาติรอบอาณาจักรเขตวัดพระพุทธบาทฯ จังหวัดสระบุรี เพียงแห่งเดียวเนื้อไม้ลักษณะคล้ายไม้โมกมัน

กรมป่าไม้กำลังเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ เพื่อเตรียมกล้าไม้สำหรับแจกจ่ายแก่ผู้สนใจในโอกาสต่อไป

อาสาสมัครเจ้าบ้านที่ดี เพื่อสืบสานรอยพระพุทธบาท คือบุคคลที่ทำงานบริการนักท่องเที่ยว ที่เดินทางมาเยี่ยมชมรอยพระพุทธบาทและสถานที่สิ่งศักดิ์สิทธิ์บริเวณโดยรอบวัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร

อาสาสมัครเจ้าบ้านที่ดีฯ คือบุคคลที่พร้อมนำบริการนักท่องเที่ยวอธิบายความเสริมสร้างความรู้ประสานความเข้าใจ ตอบข้อซักถามตลอดถึงการช่วยเหลือ แนะนำบริการนักท่องเที่ยว ทุกคนตั้งใจทำงานด้วยความเสียสละ ไม่รับค่าตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น หวังทุกท่านมีความสุขตลอดระยะเวลาที่อยู่ที่วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร

ศูนย์กลางการติดต่อประสานงานฯ

ท่านจะได้รับความสะดวก กรุณามีหนังสือหรือจดหมายแจ้งล่วงหน้า ในกรณีที่ท่านจะเดินทางไปเป็นหมู่คณะ

1. วัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร
2. เจ้าอาวาสวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร (พระเทพปริยัติโมลี) โทร. 0-3622-6185, 0-3626-6025
3. ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร (พระครูพิศาลธรรมโฆษิต) โทร. 0-3632-1972
4. ประธานชมรมอาสาสมัครเจ้าบ้านที่ดี (นายพิษณุ จันทร์ดา) โทร. 0-3626-7638
5. อาสาสมัครเจ้าบ้านที่ดีฯ เยาวชนจาก 9 สถานศึกษา
   - 5.1 โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม โทร. 0-3621-1206, 0-3621-1199
   - 5.2 โรงเรียนพุแควิทยา โทร. 0-3636-9112, 0-3634-7121
   - 5.3 โรงเรียนหน้าพระลาน โทร. 0-3631-5118
   - 5.4 โรงเรียนอนุบาลวัดพระพุทธบาท โทร. 0-3626-6766
   - 5.5 โรงเรียนสุธีวิทยา โทร. 0-3626-6593
   - 5.6 โรงเรียนท้ายพิกุล โทร. 0-3626-6281
   - 5.7 โรงเรียนพระพุทธบาทพลานุกูลวิทยา โทร. 0-3626-7880
   - 5.8 โรงเรียนเมธาวีวิทยาคม โทร. 0-7030-1624
   - 5.9 โรงเรียนวัฒนานุกูล โทร. 0-3626-6058

โมกราชินี

พรรณไม้ชนิดใหม่ของโลก ค้นพบโดยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย สันติสุข ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสำรวจและจำแนกพรรณไม้ กรมป่าไม้ ในระหว่างการสำรวจพรรณพฤกษาชาติภูเขาหินปูน ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 ยืนยันและสนับสนุนการยกรูปพรรณพรรณไม้สกุลโมกมัน (WRIGHTIA) นี้ เป็นพรรณไม้ชนิดใหม่ของโลก มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ มีดอกที่สวยงาม จัดเป็นพรรณไม้ถิ่นเดียว (Endemic species) พบในประเทศไทย ใกล้จะสูญพันธุ์ กรมป่าไม้จึงขอพระราชทานพระราชานุญาต ใช้ชื่อพันธุ์ไม้ชนิดใหม่ ตามพระนามของสมเด็จพระบรมราชินีนาถว่า **"WRIFHTIA SIRIKITIAE MID. & SANTISUK"**

จัดพิมพ์โดย : งานประชาสัมพันธ์ กองวิชาการและแผนงาน
เทศบาลตำบลพระพุทธบาท โทร. 036-267111-3